

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/849/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113209575
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4113209575.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. M. - E. nad J., I. XXX, občan SR, zastúpený JUDr. Marekom Ďuranom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova 34, proti odporcovi: Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., U. XXXX/X, občan SR, zastúpený JUDr. Petrom Miklóssym, advokátom so sídlom Vráble, Hlavná 1221, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 18C/158/2013-87 zo dňa 1. júna 2015, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa, po zastavení konania v časti určenia, že Zmluva o pôžičke uzatvorená dňa 05. 11. 2009 je absolútne neplatná (uznesením č. k. 18C/158/2013-48 zo dňa 31. 03. 2014), opätovne o trovách účastníkov v zastavujúcej časti konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na obsah spisu (z neho hlavne poukázal na exekučný spis 7Er/1595/2012) a citované ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP (Občianskeho súdneho poriadku - zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) tým, že sa zaoberal pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené, čo by vylučovalo postup podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP. Mal za to, že nebol dôvod na rozhodnutie o trovách konania podľa ust. § 146 ods. 2 OSP, keď nebolo preukázané, že z procesného hľadiska navrhovateľ zastavil konanie (zavinil zastavenie konania), ale svoj návrh vzal späť pre správanie sa odporcu v exekučnom konaní, a preto nebol dôvod na ďalšie konanie o určenie neplatnosti Zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 05.11.2009 medzi navrhovateľom ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom. S poukazom na označené exekučné konanie bolo preukázané, že odporca sa domáhal exekúcie i v časti zaplatenia poplatku z omeškania vo výške 0,5 % za každý deň omeškania, keď po podaní návrhu navrhovateľa v tejto veci odporca dňa 16. 04. 2013 ako oprávnený v exekučnom konaní vzal návrh v časti poplatku z omeškania späť vo výške 0,475 % denne. Keďže pôvodná výška poplatku z omeškania podľa navrhovateľa bola neprimeraná, na základe tejto skutočnosti sa navrhovateľ domáhal neplatnosti Zmluvy o pôžičke zo dňa 05. 11. 2009 v tomto konaní. Na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice síce došlo zo strany navrhovateľa k plneniu, teda záväzok zanikol splnením, avšak k splneniu záväzku zo strany navrhovateľa došlo až po úprave výšky poplatku z omeškania zo strany odporcu v exekučnom konaní.

Uvedené rozhodnutie včas podaným odvolaním napadol len odporca, domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby bol navrhovateľ zaviazaný zaplatiť mu trovy konania vo výške 2.562,91 eura do troch dní od právoplatnosti uznesenia a tiež náhradu trov odvolacieho konania vo výške 373,56 eura. Má za to, že súd otázku náhrady trov konania posúdil po právnej stránke nesprávne, keď v tomto smere nemal postupovať podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP, ale mal vec posúdiť podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta OSP. Pri späťvzatí návrhu z procesného hľadiska zásadne platí, že navrhovateľ zavinil zastavenie

konania, preto je aj povinný odporcovi nahradiť trovy konania, ktoré trovy mu v konaní vznikli. Uvedený právny názor vyplýva aj z rozhodnutia odvolacieho súdu č. k. 8Co/703/2014-67 zo dňa 28. 11. 2014, ktorý predchádzajúce rozhodnutie v časti trov konania zrušil. Uviedol tiež, že v súvislosti s dôvodnosťou podania žaloby, v ktorej bolo konanie zastavené, sa dôvodnosť podania návrhu posudzuje procesne a nerozhoduje, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu návrhu, ale to, že odporca splní, čoho sa navrhovateľ domáha a len preto navrhovateľ vzal návrh v časti späť, čo však nebol daný prípad (v tejto veci). Aj zo samotného čiastočného späťvzatia návrhu vyplýva, že jeho skutočným dôvodom je to, že záväzok zo zmluvy o pôžičke, ktorej vyslovenia neplatnosti sa navrhovateľ domáhal, zanikol splnením. Ak záväzok zanikol, je zrejmé, že domáhať sa vyslovenia jeho neplatnosti je už bezpredmetné. Zároveň je zrejmé aj to, že predmetná zmluva o pôžičke nebola neplatná tak, ako sa jej absolútnej neplatnosti navrhovateľ domáhal. Ak predmetom žaloby bola neplatnosť zmluvy o pôžičke ako takej, pričom pôžičku z tejto zmluvy po podaní žaloby navrhovateľ splnil, z procesného hľadiska rozhodne nemožno hovoriť o dôvodnosti podanej žaloby. Na tomto mieste sa naplno prejavuje protirečivosť žaloby, na ktorú už skôr poukázal, keď navrhovateľ plnil zo zmluvy, o ktorej podľa žaloby tvrdil, že je neplatná; netvrdil pritom, že zmluva je neplatná len čiastočne (napr. v časti poplatku z omeškania), ale žiadal jej určenie neplatnosti v celom rozsahu, pretože, ako tvrdil, k faktickému odovzdaniu sumy 92.500 eur nemalo dôjsť. Opätovne poukazuje aj na úplnú absenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o pôžičke, ohľadom ktorej bol návrh vzatý späť, s prihliadnutím na ktorú je tiež potrebné konštatovať nedôvodnosť podanej žaloby, keďže absencia naliehavého právneho záujmu, ako základnej procesnej podmienky určovacej žaloby upravenej Občianskym súdnym poriadkom, svedčí o procesnej nedôvodnosti podania návrhu. Na čiastočnom zastavení konania on nenesie žiadne procesné zavinenie, keď zníženie poplatku z omeškania v exekučnom konaní je vo vzťahu k požadovanému určení neplatnosti zmluvy o pôžičke ako takej irelevantné; zníženie poplatku z omeškania v exekučnom konaní nemalo žiaden vplyv na meritum veci v tomto súdnom konaní. Aj prípadne vysoký poplatok z omeškania, ktorý bol upravený v exekučnom konaní, nemôže nikdy spôsobiť neplatnosť celej zmluvy o pôžičke, a výsledok jeho správania sa v exekučnom konaní nemá žiaden vplyv k požiadavke navrhovateľa v tomto súdnom konaní o neplatnosť celej zmluvy o pôžičke. V tomto súdnom konaní ide o správanie sa účastníkov a ich procesné úkony len v tomto konaní, a ich vplyv na predmet tohto súdneho konania. Z procesného hľadiska preto navrhovateľ zavinil zastavenie konania, pričom nie sú dané žiadne dôvody k tomu, aby bolo možné žalobu v časti, v ktorej bola vzatá späť, považovať za dôvodne podanú. V ďalších dôvodov odvolateľ podrobne špecifikoval uplatnenú náhradu trov konania.

Navrhovateľ sa k podanému odvolaniu odporcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, prihliadajúc i na prípadne vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1 a 3 OSP), a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušiť (a vec mu podľa ust. § 221 ods. 2 OSP vrátiť na ďalšie konanie).

V danej veci navrhovateľ žalobou zo dňa 22. 03. 2013 sa domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd určil, že

I. Zmluva o pôžičke uzatvorená dňa 05. 11. 2009 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, ktorej predmetom je bezúročná pôžička v sume 92.500 eur, splatná do 04. 02. 2010 je absolútne neplatná,

II. Zmluva o pôžičke uzatvorená dňa 25. 10. 2012 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, ktorej predmetom je bezúročná pôžička sumy 100.000 eur, splatná do dňa 04. 02. 2010, je absolútne neplatná.

Podaním zo dňa 05. 02. 2014 doručeným súdu 06. 02. 2014 učinil navrhovateľ čiastočné späťvzatie žalobného návrhu, v ktorom zobral žalobný návrh - žalobu o určenie neplatnosti Zmluvy o pôžičke zo dňa 05. 11. 2009 (bol I. návrhu) späť, keď uviedol, že späťvzatie žaloby je odôvodnené tým, že odporca podal späťvzatie návrhu na vykonanie exekúcie v časti poplatku z omeškania, čím sa znížil poplatok z omeškania o 0,475 % z pôvodného 0,5 %, t. j. na poplatok z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 92.500 eur, o čom svedčí opravná doložka k upovedomeniu o začatí exekúcie zo dňa 19. 04. 2013. Ďalej uviedol, že predmetný žalobný návrh bol podaný dôvodne a až následne po znížení poplatku z omeškania dňa 10. 12. 2013 odporcovi uhradil sumu požičanej istiny zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 05. 11. 2009 vo výške 92.500 eur, ako aj sumu úrokov, sumu súdneho poplatku a sumu trov

právneho zastúpenia v exekučnom konaní, čím boli všetky vzťahy medzi účastníkmi z tejto zmluvy v celom rozsahu vysporiadané. Súd prvého stupňa následne uznesením zo dňa 31. 03. 2014 č. k. 18C/158/2013-48 konanie v časti určenia, že zmluva o pôžičke uzatvorená dňa 05. 11. 2009 je absolútne neplatná zastavil a o trovách konania účastníkov voči sebe navzájom v zastavujúcej časti rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Na základe odvolania odporcu Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č. k. 8Co/703/2014-67 zo dňa 28. 11. 2014 zhora uvedené uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania účastníkov zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie, v ktorom rozhodnutí uviedol, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď rozhodol o náhrade trov konania podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP, bez posúdenia miery zavinenia účastníkov konania na čiastočnom zastavení konania a relevantného odôvodnenia svojho rozhodnutia. Rozhodovanie o trovách konania je založené na vyriešení otázky, ktorý z účastníkov zaviniel jeho zastavenie, keď v prípade späťvzatia návrhu navrhovateľom z procesného hľadiska zásadne platí, že navrhovateľ zaviniel, že konanie muselo byť zastavené a je preto povinný nahradiť trovy konania odporcu, pokiaľ zastavenie konania nezaviniel odporca, čo musí byť súdom starostlivo zistené a zdôvodnené. Po uvedenom rozhodnutí učinil odporca podaním zo dňa 21. 01. 2015 uplatnenie práva na náhradu trov konania a vyčíslenie trov právneho zastúpenia a učinil ďalšie podanie zo dňa 20. 04. 2015 označené ako právo na náhradu trov konania - vyjadrenie, keď vyjadrenie učinil aj navrhovateľ podaním zo dňa 27. 04. 2015, po ktorom vyjadrení súd prvého stupňa vydal napadnuté rozhodnutie.

Z exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 7Er/1595/2012 (súdna exekútor JUDr. Aneta Demešová - sp. zn. EX 4890/12) vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 12.12.2012 pre istinu 92.500,-Eur s príslušenstvom - 0,5 % poplatok z omeškania zo sumy istiny od 5.2.2010 do zaplatenia (že by malo ísť o denný úrok z omeškania z návrhu na exekúciu a žiadosti exekútora nevyplýva), súdny poplatok za vydanie poverenia a všetky trovy exekučného konania, keď exekučným titulom bola notárska zápisnica z 5.11.2009 obsahujúca vyhlásenie navrhovateľa (povinného) ako povinnej osoby zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 5.11.2009 s odporcom ako veriteľom. Poverenie pre súdneho exekútora zo dňa 15.1.2013 uvádzalo vymoženie sumy 92.500,- Eur spolu s 0,5 % poplatkom denne z omeškania zo sumy 92.500,-Eur od 5.2.2010 do zaplatenia a trovy exekúcie. Navrhovateľ (povinný) dňa 7.3.2013 podal návrh na odklad exekúcie pre uvádzanú absolútnu neplatnosť Zmluvy o pôžičke zo dňa 5.11.2009 (mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu), ktorej sa mieni v krátkom čase domáhať. Dňa 16.4.2013 odporca (oprávnený) učinil čiastočné späťvzatie návrhu na vykonanie exekúcie v časti poplatku z omeškania, ktorý požadoval (už) len vo výške 0,025 % denne. V tejto časti bola exekúcia zastavená dňa 24.4.2013, keď 25.4.2013 bol zamietnutý návrh na odklad exekúcie (doplnený 22.3.2013 poukazom na to, že k reálnemu odovzdaniu požičanej sumy reálne nedošlo) rozhodnutím súdneho úradníka, o ktorom návrhu po odvolaní navrhovateľa opätovne dňa 25.7.2013 rozhodoval sudca tak, že návrh zamietol. Dňa 17.12.2013 bolo súdu exekútorom vrátené poverenie, pretože exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávok.

Vychádzajúc z uvedeného skutkového stavu mal odvolací súd za to, že (zhora uvedené) odvolacie dôvody sú dôvodné a podané odvolanie odporcu je tak dôvodné, teda že odporcovi podľa ust. § 146 ods. 2 veta prvá OSP patrí náhrada trov konania v časti predmetu konania o určenia neplatnosti Zmluvy o pôžičke zo dňa 5.11.2009, v ktorej časti bolo konanie zastavené po späťvzati návrhu. Odporca bol v exekučnom konaní úspešný a nemožno tak hovoriť o tom, že jeho konanie po začatí konania bolo dôvodom konania navrhovateľa - podania jeho čiastočného späťvzatia návrhu, na čom nič nemení ani čiastočné späťvzatie návrhu na vykonanie exekúcie.

Nakoľko súd prvého stupňa pre svoj nesprávny právny záver dôvodnosť uplatnenej výšky náhrady trov konania nepreskúmaval, bude tak musieť urobiť v ďalšom konaní a v novom rozhodnutí, v ktorom bude rešpektovať názor odvolacieho súdu. Konat' tiež musí v zostávajúcom predmete konania a pri prípadnom opätovnom predložení veci odvolaciemu súdu musí rešpektovať i ust. § 209 ods. 2 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.